

cert, any de propostes etèries— no es concreta res, no fem un equip de debò, al final no podem dir «aquest any, sí!», ens sentirem tan estafats com es sentiria la Glòria Swanson quan, havent baixat les escales, no tan sols s'adona que allò no és cap pel·lícula, sinó que ni tan sols l'admeten al manicomi i se'n va, directament, a una ciutat dormitori.

Xavi Xargay i Oliva

Primer Premi d'Experiències Educatives Josep Pallach

El passat 10 de gener va tenir lloc a Figueres l'acte de lliurament del Premi d'Experiències Educatives Josep Pallach, organitzat per l'Ajuntament d'aquesta ciutat. El jurat —format per Maria Rosa Ymbert (que com a regidora d'Educació i Acció Cívica actuava de presidenta), Xavier Besalú, Josep González-Agápito, Salomó Marquès, Maria Antònia Pallach, Marta Ros i Dolors Sàcera (secretària)— va concedir tres premis i dos accèssits, triats d'entre els vint-i-sis treballs presentats.

El primer premi, titulat «Ràdio Activa», va correspondre a Lourdes Domènech, de l'Institut d'Educació Secundària Serrallarga de Blanes,

per una programació de ràdio emesa pels alumnes d'aquest centre educatiu. En paraules de l'autora, l'objectiu d'aquesta experiència és

doble: «En primer lloc, posa a disposició dels alumnes la possibilitat de treballar la llengua oral sense necessitat de simular situacions comunicatives, i amb un objectiu pràctic: parlar per ràdio. En aquest sentit, els alumnes entenen que han de fer un ús correcte de la llengua, perquè s'exposen a la valoració que en facin els qui els escolten. Els alumnes adquireixen una consciència lingüística molt clara que els fa exigents a l'hora de redactar els guions, i molt crítics en el moment de la valoració posterior a l'emissió del programa. En segon lloc, transmet als alumnes uns coneixements teòrics sobre diferents aspectes d'aquest mitjà (les parts d'una emissora, el codi gestual, el vocabulari específic, els gèneres radiofònics, les fases de redacció dels guions...»).

El segon premi va ser per un magnífic treball d'educació en valors a partir de les tècniques de circ, dirigit pel professor

Els mocadors de les Havaneres

L'endemà d'haver sabut que ha mort Ortega Monasterio, entro a la primera plana d'Internet sobre havaneres que em surt al Google. Es diu *impacte.com havaneres* i és de rom Pujol. La primera cosa que hi veig és un portal que es titula *Calendari de cantada d'havaneres*. Faig un pas més i me'n vaig a Localització. Em surt un mapa de Catalunya dividit per províncies, però, això sí, subdividit per comarques. Vaig a les de Girona: «No hi ha actuacions previstes», llegeixo. A les de Barcelona, torno a llegir el mateix. I també a les de Tarragona i a les de Lleida. Després, reulo a la primera plana i m'adono que l'última actualització és del 16 de juliol del 2002. Surto, vaig a altres planes i em passa més o menys el mateix, perquè el Google és cada cop més un gran magatzem ple d'informació i de pols, amb tot d'activitats, de propostes i de notícies traspassades. Un lloc ideal, doncs, per perdre-m'hi quan no fa encara ni dos dies que ha mort el creador d'*El meu Avi*. Després, al cap d'uns minuts de navegar per les planes que m'han sortit un cop he afegit en el Google la paraula *Monasterio* a la d'*havaneres*, trobo una plana de la Universitat Ramon Llull on s'explica un homenatge que l'Ateneu Barcelonès va fer a Ortega. Això era a l'any 2003, ell no hi va poder anar perquè ja no estava bé de salut, però els centenars de persones que sí que ho van poder fer van cantar i van emocionar-se sentint cantar també havaneres. Leopoldo Ortega Monasterio, fill de Josep Lluís, va representar el seu pare. «A l'acte no hi va faltar res de res», va escriure un redactor de la plana web segurament sense acabar de rumiar-ho gaire. Tant se val, però, perquè, igual com abans amb ell, sense Josep Lluís Ortega Monasterio les havaneres van fent el seu camí. «Una obra que pot quedar per sempre», tal com va venir a dir una vegada. Altres músiques que també van arribar a ser molt populars no han tingut, en canvi, tanta sort. Per què les havaneres sí? Naturalment perquè agraden i perquè hi ha hagut un munt de gent com Ortega Monasterio que les han estimat, però també perquè es van començar a popularitzar al mateix ritme que tot aquell món que les va crear s'acabava. Segur que diem només adéu al *Català* o a la *Bella Lola* quan traiem els mocadors al final d'una cantada? Potser aquests mocadors servien també per desempolsegair altres cançons i altres músiques. De moment, però, no ha estat així. Hem fet tard? Hem perdut aquell tros de món on van néixer per sempre més? Tot plegat és un misteri.

Xavier Cortadellas

Pep Invernó, cos i ànima del projecte, de l'Institut d'Educació Secundària Narcís Monturiol. La feina que fa des de fa temps en aquest centre educatiu és excel·lent i, en aquest sentit, el premi que ha rebut col·labora sens dubte a fer justícia. El mestre Invernó és un clar exponent del que algú ha anomenat «la pedagogia de l'adherència», que de ben segur fou inventada per Fra Exemple.

El tercer premi portava per nom «Construcció i gestió d'un hivernacle a l'escola: una experiència aprofitant els recursos de l'entorn», dels mestres Miquel Mallén i David de la Higuera, i es va dur a terme al Col·legi Lluís Marià Vidal d'Agullana. És un bon exemple de les possibilitats que ofereix l'escola rural, a vegades tan menyspreada i deixada de la mà de Déu.

Els dos accèssits foren per a les mestres M. Àngels Pomés i Roser Rosch, de l'escola de Cadaqués, pel «Projecte S'Olivar», i per a la Montserrat Martins, de l'Institut Dolors Mallafre de Vilanova i la Geltrú, pel treball «Qui sóc? Qui ets? D'on sóc? D'on ets? La descoberta d'un mateix i de l'entorn, un projecte per a la tutoria».

Com a apunt final, i després de la lògica i justa felicitació a l'Ajuntament de Figueres per aquesta iniciativa —que esperem que tingui llarga vida, mani qui mani—, em permeto humilment de fer-li dues recomanacions. La primera és que es tregui de les bases la condició de no haver rebut cap altre ajut oficial: si un treball s'ha fet amb ajudes, però és bo, també hauria de tenir dret a ser premiat. La segona és que es canviï el nom, ara que encara s'hi és a temps: fa més de vint anys que la Diputació de Barcelona i l'editorial CEAC convoquen anualment el Premi d'Educació Josep Pallach i no té sentit entrar-hi en competència, sobretot pensant que la comarca té molts altres noms que honorarien igualment el premi figuerenc. Deixo sobre la taula alguns altres possibles noms, només perquè és vegi que n'hi ha per triar i remenar: Antoni Balmanya i Josep Mallart (d'Espolla), Cassià Costal (de Mollet de Peralada), Tomàs Vicens (de Peralada), Joaquim Xirau, Rafael Ramis i Esteve Trayter (de Figueres), Gregori Artizà (de Capmany), etc.

David Pujol i Fabrelles

Reformen la carretera de Portbou

El Ministerio de Fomento va iniciar a final de 2003 la remodelació del tram de la N-260 que va de Colera a Portbou. Està presupostada en 11,9 milions de euros, tindrà un termini de 18 mesos i es construirà un túnel de 400 metres.

És aquesta una reivindicació de Portbou que va començar en temps de la dictadura franquista: encara es guarda als arxius de l'Ajuntament una carta de Fraga Iribarne en la qual es comprometia a arreglar la carretera. Una reclamació que va continuar durant la transició governada per UCD, que es va perllongar durant les legislatures socialistes, i que ara, després dels successius governs del PP, finalment s'acaba, després de quaranta anys. Al llarg

de tot aquest temps, els veïns de Portbou hem patit una carretera digna de les èpoques del Seat 600, plena de revolts impossibles i amb un ferm sovint en estat deplorable.

Tanmateix, i mentre la RENFE encara era una empresa pública i el PP no l'havia venut a trossos per estalviar-se vagues, el poble gaudia d'una bona comunicació per ferrocarril. Eren temps en què gairebé cada hora hi havia un tren que sortia de Portbou i un altre que arri-

1928: els accessos per carretera a Portbou sempre han estat complicats.

ARXIU MARIAN ROMAN